Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Дещо з Балкану.

(Воєнні приготовленя Сербії. — Проєкт подїлу Туреччини. — Суспільні відносини в Болгариї в сьвітлї процесу Бойчева).

Як всюди так і на Балканї держать ся старої приповідки латиньскої — коли хочеш мира, то лагодь війну. Одна війна скінчила ся, хоч нещасливо для того, хто єї почав на Балканї, але може легко настати друга, а на ту треба заздалегідь і добре приготовити ся. На то намагає нині передовсім Сербія, в котрій скупштина ухвалила звиш 9 мілїонів франків на воєнні цїли. Тепер же наспіла вість з Білграду, з котрої видко ще лїпше, в якім напрямі роблять ся ті приготовленя.

Сербске міністерство війни дало шефови артилерийно-технічної секциї, майорови Касидолачеви, котрий в послїдних часах був також першим ад'ютантом короля, відпустку в тій цїли, щоби він на два роки поїхав до Франциї, де має у фірми Канета допильнувати доставу 42 пушок, призначених до узброєня кріпостий на болгарскій границі коло Ниша і Зайчара. Крім того має він заняти ся посередництвом при закупні 100.000 карабінів репетерових. В тій цїли має бути затягнена позичка в сумі 20 мілїонів франків, котра має опроцентовувати ся і амортизувати ся фондом воєнним, котрий ухвалила скупштина призначаючи на него що року по два мілїони франків.

Що приготовленя воєнні на Балканї мають рацию, о тім не можна і сумнївати ся. Тепер що правда маємо мир, але що принесе будучність — того годї знати. Гадка подїлу Туреччини мабуть вже не зійде з порядку дневного, доки аж не стане ся дїлом. Ось і тепер знову виступив анґлїйский журнал Quarterly Review з проєктом подїлу Туреччини в такий спосіб як подїлено свого часу Польщу. Автор того проєкту каже, що вже перед двайцять роками предкладав то само ґр. Андраші. Автор вказує на теперішні відносини в Боснї і Герцеґовинї та каже, що така полїтика була би найлїпша. Нїгде в сьвітї не поправились відносини так, як в сих окупованих краях а Турки в Альбанії і Македониї аж завидують сим краям. Свого часу могли бути трудности що-до подїлу, бо Росия хотїла цїлий Балкан; але тепер від часу гостини австрийского цїсаря в Петербурзї тих трудностий нема, бо Австрия має свобідну руку аж по Солунь і старає ся там тепер поглубити свій вплив, в чім помагає їй католицке духовеньство особливо чернече.

За приміром Австриї — каже автор — повинна піти і Анґлїя та порозуміти ся з Росиєю. Єгипет і Сирія повинні лишити ся при Анґлїї, а Мала Азия і Вірменїя мали би припасти Росиї. Таке порозумінє було би тим потрібнїйше, що Нїмеччина старає ся сполучити з Франциєю против Анґлїї.

Автор доказує, що автономія на Балканї не в силї усунути того розладу, який там тепер панує, а котрого найлїпшим доказом не лиш сама Туреччина але й Греция та Болгария.

Що-до Болгариї то процес Бойчева кинув дїйстно дуже сумне і погане сьвітло на тамошні відносини. Прості опришки стались там найвпливовійшими особами на дворі пануючого князя, котрий відзначав їх своєю ласкою і мав їх за своїх найблизших і найважнїйших дорадників та вірників. Кажуть, що Новелич знав так докладно всї приватні і полїтичні тайни княжої палати, що князь стояв зовсїм під єго впливом та не міг би був єго позбути ся, хоч би був навіть хотїв того. Як би Новелича лїпше приперто і запитано о річи, котрі з теперішним процесом не стоять в звязи, то він висьпівав би не одно. Знав би розповісти дещо дуже цїкавого з історії Стамболова та й з історії, в котрій грає важну ролю і якийсь монастир. Можна собі легко уявити, які суть суспільні відносини в Болгариї, коли аж трох простих горлорізів запанувало було навіть в палатї пануючого князя і звідтам ширили свій вплив по краю.

Новинки.

Львів дня 26-го липня 1897.

— **Відкрите зелїзниці Борки-Грималів** відбуде ся дня 12-го серпня с. р. На то торжество приїде умисне мінїстер зелїзниць ґен. Ґутенберґ. Та нова лїнія єсть льокальною і краєвою.

— **Новий уряд почтовий** отворено дня 25-го с. м. в Іваню пустім, борщівского повіта. До того уряду будуть належати поки-що лиш громада і обшар двірский Іване пусте.

— **Презенту** одержали оо.: Василь Томович, завідатель парохії сьв. АА. Петра і Павла у

4)

Пан Капустянна Головка шукає своєї жінки.

(З француского — Поль де Кока).

(Дальше).

Новий спосіб, як звертати на себе увагу молодої дами.

Селюх не міг надивити ся на веркала, позолоченя та малюнки каварнї, до котрої зайшов. — Єго товариша все то нїчого не обходило; він вибрав стіл в однім кутї і сїв собі кажучи: Тут можемо собі спокійно побалакати.

Капустянна Головка сїв собі коло него і замітив: Які-ж то тепер елеґантні каварнї в Парижи — що за богатство, що за пишнота —

— То ще нїчого; пізнїйше будете ще щось зовсїм иншого подивляти.

— Мусите знати, що моя жінка —

— Вибачайте, кельнер —

— От, правда — я напю ся пива, стане трохи холоднїйше, — а Ви мій пане?

— Кельнер, принесїть менї біфстек з бараболями, не дуже присмажений.

Капустянній Головцї стало дуже дивно, що єго товариш казав собі для прохолоди подати біфстек, і спитав: А тут же можна і біфстек дістати?

— Мій панонько; в Парижи можете тепер в кождій більшій каварни і попоїсти, скоро Вам того захоче ся. Слово каварня значить тепер: реставрация.

— Дякувать за ласку. — Але я гадаю, що пованні би на вивісцї написати: „Холодний і теплий снїданок“.

— Та на що? Того тепер зовсїм не потреба.

— Коли Ви собі казали дати біфстек [1], то і я мавби охоту на него.

— Я би Вам то і радив. То навіть і здоровійше як пиво; особливо тепер, коли в Парижи продають так богато родів, що чоловік нїколи не знає на певно, що пе. — Можна навіть і кольки від него дістати.

— Дїйстно, то я хиба не буду пити пива.

— То й добре зробите.

— Кельнер, менї також такий біфстек, як отсему панови.

— І вина, кельнер; Бордо!

— Також не завадить — відзиваєсь Капустянна Головка і вішає свій капелюх на гак понад своїм візаві — відколи я нині зрана приїхав до Парижа, то все пив лиш білу каву. — Тим годї дихати.

— Біла кава! — То не снїданок. — Вам хоче ся поснїдати, а Ви казали дати собі пива; то Ви дуже зле зробили.

— Я гадав, що буду снїдати у Карнуєта.

— Таже Ви не знаєте, де єго відшукати.

— Я думав собі також, що мене погостять у пань Ренар, або що мене може запросить на обід той збиточник Перротен.

— Ага вже розумію; ви гадали, що будете в Парижи жити по пасавски.

— Як то жити по пасавски?

Товариш Капустянної Головки дивив ся через довшу хвилю усьміхнений на него, а відтак сказав: Вам ще богато потреба, мій пане; треба Вас ще учити. — Але ось і біфстеки — предмет далеко цїкавійший. — Кельнер, принесїть менї „жарених нирочок“.

Капустянній Головцї видає ся якимсь дивним той спосіб єго товариша, в який він охолоджує ся, але примір потягає єго та й він каже дати собі нирочок, однакож думає собі: На тім вже буде й конець, бо зовсїм немаю нїякої охоти робити так само, як отсей панок, котрий впевняв мене, що пропустив би й мілїони крізь горло.

— Позвольте мій пане, що наллю Вам і випю на Ваше здоровле, а собі поґратулюю, що познакомив ся з так любим чоловічком. — Але от ще й не знаю, ак Ваше честне імя.

— Капустянна Головка; Валтазар Хрізостем Капустянна Головка.

— На Ваше здоровле, пане Капустянна Головко! — Ваше прізвище якесь таке менї знакоме, менї здає ся, що я єго вже не перший раз чую. — Чи Ви також і вуджениною торгуєте, пане Капустянна Салато?

— Перепрашаю, кажіть Капустянна Головка. — Я нїколи нїчим не торгував та й не чую в собі здїбности до того. — Моєю слабою стороною були завсїгди лиш женщини і тулїпани.

[1] Beefsteak (чит.: „біфстек“) від beef (чит.: „біф“) віл, і steak (чит.: „стек“) штука, кусень, шмат — означає анґлїйску печеню з кусня воловового мяса ледви що зверха трохи припеченого а в серединї сирого. Треба говорити „біфстек“ а не бефштек, біфштік або біфштик.

Львові на Мозолівку, а Андрій Дольницкий на Підгірці.

— Буря з градом лютила ся дня 21-го с. м. в Рогатинщині в околици Букачовець. В громадах Вишнів, Чернів, Козари і ин. понищив град майже всї засїви. Людьми позбавленими хлїба заволоділа розпука.

— Упертий самоубийник. Три рази вішав ся вчера на Високім замку у Львові Михайло Б., ґонтар з Бродів. Причиною наміреного самоубийства було то, що Б. пропив в ночи на недїлю зароблених 27 зр. Всї три рази добачила самоубийника служба з реставрациї на Високім замку і відтяла его. Два рази пущено его вільно, за третим разом відставлено его до полїциї.

— Жолудковий тиф лютить ся дальше у Львові. Львівский маґістрат видав в наслїдок того таке поучене: 1) Не вільно пити води з домашних копаних кирниць, лише з водопроводів; 2) воду треба держати в чистих судинах; 3) молоко уживати переварене; 4) треба уникати переповненя жолудка, сирих овочів і огірків, зле уварених або упечених страв, води з леду, студених напитків і наглого остудженя тїла.

— Нещастна пригода. В Водниках під Старим селом, в бобрецкім повітї, прийшов до місцевого посесора п. Романовского з інтересом якийсь жид. В переднїй комнатї стрітив его хлопець, льокай і сказав, що пана нема дома і що треба ждати та почав з жидом жартувати. Серед жартів вхопив з стїни рушницю і не знаючи, що она набита, прицїлив ся і вистрілив. Вистріл попав в жида і убив его на місци. З Бібрки з'їхала на місце судово-лїкарска комісия. Неосторожного хлопця арештовано.

— Урод. В Білгораю в Росиї породила дня 29-го червня селянка Мария Уриновска мертву дитину, хлопця з двома головами. В кождій голові були уста, язик, очи і борода, але обі мали спільне чоло і череп.

— **Велика злива** навістила в пятницю по полудни місто Львів і околицю. Улицї в містї виглядали як ріки і треба було здержати рух електричного трамваю. — Також на провінциї — як нам пишуть з турчаньского повіта — були великі зливи в четвер і пятницю. Потоки замінили ся майже в ріки, а Сян виступив місцями з берегів.

— Померли: О. І. Нїмців, вислужений декан устрицкий і парох в Летни, дрогобицкого повіта, дня 14-го с. м. в 67-ім роцї житя а 43-ім сьвященьства; — Станислав Квятковский, заступник директора ц. к. полїциї у Львові, дня 23-го с. м., в 46-ім роцї житя.

— Незвичайна месть. В Стремильчи в брідскім повітї пімстила ся якась жінка на дїдичу Горнштайнї в той спосіб, що попідтинала бадиля хмелю в его хмілярни і тим наробила шкоди над 1000 зр.

— Будова величезного каналу проектує ся між Риґою (море Валтийске) а Херсоном (море Чорне). Вступні розслїди вже покінчені. Канал сей має бути довгий на 1.600 кільометрів, а широкий горою 65, а на днї 35 метрів. Він сполучить ріку Двину з Березиною і Днїпром. На цїлій довжинї роботи будуть полягати на поглубленю і реґуляциї рік, лише коло Динабурґа, на просторі 120 кільом. треба зробити перекіп. На цїлім каналї буде девятнайцять пристаний, між иншими в Динабурзї і Київі, Катеринославі, а в Ризї і Херсонї вже тепер лагодять ся до будови величезних портових басенів. На лївім березї Припети під Циньском, має бути заложений великий збірник водний і канал буде в тім місци сполучений з Нїмном і Вислою. Найбільші кораблї будуть могли перепливати на тім каналї 11 кільометрів за годину. Цїлий канал буде осьвітлений електрично. Подорож з Херсона до Риги має тревати шість днїв. Кошт будови має виносити понад 200 мілїонів рублїв, а роботи мають покінчитись в роцї 1902.

— Вишні зародили сего року на росийскім Подїлю. В повітах брацлавскім і гайсиньскім так богато вишень і черешень, що на многих деревах овоч пропадає, бо нїхто не хоче ягід і дармо брати, не знаючи, що з ними робити.

— Процес Бойчева у Филипполи доходить вже до кінця і мабуть нинї в понедїлок буде вже вирок оголошений. Переслухане сьвідків закінчило ся. Однакож самому Бойчеву не можна було доказати, що він в убийстві Анни Сімон сам приложив руку, і доки він сам не признасть ся, доти ему нїхто того мабуть не докаже. Так доказують лиш его спільники Новелич і Василїв, але инших сьвідків на то нема; то есть лиш зовсїм доказана річ, що Бойчев есть виновником убийства і що Анну убито на его жадане і за его намовою. Про Анну розповідали єї товаришки перед судом, що она була зовсїм невинна дївчина, не продавала ся так як они і Бойчев звів єї лиш длятого, що она его полюбила і він обіцяв оженити ся з нею. Крім Бойчева не знала она иншого мужчини. Цїкаве було зізнане сьвідка Алексієва, котрий на короткий час перед убийством возив Бойчева на село. Бойчев сам повозив, а коло него сидів Алексієв, у возї сидїла жінка Бойчева з ординансовим офіцером князя. На дорозї відозвав ся Бойчев: Чуєш, Алексієв; від кількох днїв бігає за князем якась дївчина. Треба, щоб ти єї стратив. — Алексієв нїби не чув. Тогди Бойчев сказав виразнїйше: На висший приказ мусиш єї стратити. Алексієв нїби вже зрозумів, але додав осторожно: Та я би то зробив, але як би менї сам князь сказав. — Що? — крикнув до него Бойчев — хиба ти мене не знаєш? — На то Алексієв: Та я тебе знаю, але не вірю, щоби князь тобі щось такого приказав. — Бойчев побачивши, що нїчого не вдїє з Алексієвом, наказав ему о всїм мовчати, бо як нї, то его застрілить. — Слїдуюча обставина вийшла в користь Бойчева: Суд завізвав того фіякра, котрий возив Бойчева на місце убийства в ту пору, коли оно стало ся, щоби він сам ставив ся перед судом, а не лиш нїчого ему не буде, але ще й дістане нагороду. На то зголосило ся аж двох фіякрів, з котрих кождий плїв инакше і остаточно не можна було дійти правди. — Цїкаві нові факти вийшли на верх про Новелича. Показало ся, що він анї не Італїянець, анї не Славянин, анї не називає ся Новелич. Він походить з войскової австрийскої родини і по батькови називає ся „лицар

— Ага, то Ви любитель.

— Так єсть, мій пане; ізза того я і оженив ся та завів собі город. — Але то коштує богато гроший.

— Жінки певно богато коштують.

— Нї, не жінки, а туліпани — я таки аж дурів за —

— За Вашими туліпанами?

— Нї, за моєю жінкою. — Цїлу головну стежку в моїм городї був я обсадив ними.

— Жінками?

— Та нї, туліпанами. — Я гадав, що буду мати за то вдяку.

— Від Ваших туліпанів?

— Та бо нї, від моєї жінки.

— О чім же Ви властиво хочете говорити, чи о своїй жінцї, чи о своїх туліпанах? — Рішіть ся раз, о чім маєте говорити, бо ми тут щось плетемо, а я Вас не розумію.

— Та же я Вам розповідаю лиш о моїй жінцї.

— Як то, мій любий пане Капустянна Головко, Ви зітхаєте, коли собі на ню спогадаєте? — Видко, що Ви не конче були щасливі зі своєю жінкою. — Та бо пийте, станете веселїйші.

— Я лише що випив.

— Нїчого не вадить, пийте лиш.

— Та бо бою ся, щоби не упитись.

— Вином Бордо не упете ся. — То преці легке вино, его кажуть і недужим пити. Чим більше будете его пити, тим менше упете ся.

— Чи направду так кажете?

— Спробуйте лиш. — Ось і жарені нирочки. — Як же они пахнуть, аж таки просять ся. — Кельнер, по нирочках принесіть менї шматок паштету з гусячої печінки [2]). Чей єсть у вас.

— А вже-ж що єсть.

— Що? — спитав Капустянна Головка таки вже добре счудуваний. — По нирочках хочете ще щось їсти?

— Як би я вже нїчого не їв, то менї би чогось не ставало — думаю, що підете за моїм приміром.

— Бою ся, що буде за богато того доброго.

— Нема чого бояти ся.

— То хиба при снїданку заразом і пообідаю. — Кельнер, і менї порцию паштету з гусячої печінки.

— От Ви робите вже поступи — лиш дальше так. — Але Вам треба провідника, такого, котрий би Вас учив. — Щастє Ваше, що Ви мене стрітили, бо без мене могли би Ви були в Парижи і з голоду умерти. — Але по тих нирках хоче ся пити. — Кельнер, вина — того самого, але трохи лїпшого.

— Та й се добре.

— Бо Ви моя любенька Капустянна Головко не знаєте ся так, як я на найлїпших француских винах.

— То правда, я пив доси лиш звичайне наше сільске вино.

— Ви взагалї зі всїм маєте клопіт. — На Ваше здоровлє.

— Та й на Ваше, мій пане. Але коли вже так, то я би просив і о Ваше честне імя.

— Маєте навіть право до того. — Називаю ся Ернст.

— Ернст! а дальше?

— Як то, а дальше? — Та же ми о нїчім більше не говорили. — Називаю ся Ернест — от і все! — Я гадаю, що для одного чоловіка чей досить буде одного імени.

— Вибачте, але Ернест єсть часто лиш хрестне імя.

— Нехай оно Вам буде хрестне або родове, як Вам то сподобає ся. Менї то все одно.

— Отже мій любий пане Ернест, послухайте мене ласкаво, а розкажу Вам цїлу історию, як я оженив ся.

— Слухаю на оба уха. — Але насамперед випиймо та покріпім ся.

— Бою ся, щоби не упитись.

— Ще раз Вам кажу: То річ неможлива!

— Спускаю ся зовсїм на Вас і зачинаю: Трийцять лїт було менї, коли я залюбив ся в моїй Елеонорі — бо она називала ся Елеонора.

— Я знав цїлий десяток —

— Кого?

— Елеонорів. — Але то не належить до річи. розказуйте лиш дальше.

— Була то дуже красна дївчина — хорошого росту — принадна собою — елеґантна — моторна — з задумчивими а при тім палкими синими очима — а ніс — вже не знаю як его назвати, чи грецким чи римским — але дуже хорошенький носик. — Словом, все на Елеонорі мусїло подобати ся.

— Коли якась женщина нам подобає ся, то она для нас завсїгди чудесна.

— Але бо она, мій пане, таки направду була така.

— То я вже Вам вірю. — Нема й сумніву, що такої другої вже не було на сьвітї.

— Я пізнав єї на празнику в Барі над Секваною. — Як на всїх таких торжествах так і тут було богато всїляких забав — передовсїм високий стовп до лаженя.

— А Ваша Елеонора вилїзла на него?

— Ви також щось кажете. — Стояла з з иншими дамами і дивила ся; я зачув, як она сказала: Як би я була мужчиною, то вилїзла би на гору і взяла собі звідтам нагороду. Тоті слова мене зелектризували і я сказав собі: Лїзь на гору, побіди, а звернеш на себе увагу красавицї. Як подумав, так і зробив, іду сьміло до стовпа, чіпаю ся его обома руками, підлажу трохи в гору — штани менї пукають і я лиш подер собі колїна та й більше нїчого. Але менї то було байдуже, бо она мене побачила. — За добру заплату знайшов я якусь стару селянку, котра полатала менї штани і я вийшов знову на торговицю. — Там застав я красну панну, коло гойданки, де она подивляла якогось пана, котрий досить високо гойдав ся. — Отто менї подобає ся — каже моя незнакома до своїх товаришок — видко, що той пан має відвагу, коли так дуже високо гойдає ся. — Я ще й висше потрафлю — подумав я собі. — Коли той пан злїз з гойданки, вилїз я та став гойдати ся з цїлої сили — нараз посовгла ся менї нога і я упав на землю та набив собі величезного ґуза на чолї.

— Також не зле; видко, що Ви мали щастє. — Ах, ось і паштет з гусячої печінки!

---

[2]) Паштет — сїкане мясо печене в тїстї; великий присмак. Найславнїйші штрасбурґскі паштети з гусячої печінки.

фон Лїбіх (Ritter von Liebich) а Новелич єсть родове імя его матери. Батько его був полковником австрийским і свого часу комендантом в Удіне. Лїбіх-Новелич скінчив академію войскову в Вінер-Найштад, був поручником в австрийскім войску, відзначив ся в кампанії 1855 р. але опісля наробив тілько довгів, що мусів зложити свою шаржу. Опісля вернув знову до войска, але наконець втік і волочив ся по Сербії, Македонії і Болгариї. Ставши на службу кн. Фердинанда, був Новелич его правою рукою і знав всї приватні і полїтичні тайни, які діяли ся в княжій палаті в Софії або звідтам брали свій початок.

Телеграми.

Лїберець 26 липня. З нагоди з'їзду нїмецких ґімнастиків викликали тут Чехи бійку, котрій аж полїция зробила конець, арештувавши 10 осіб.

Константинополь 26 липня. Переговори в справі мира ведуть ся так успішно, що договір мировий мабуть вже сего тиждня буде підписаний.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістка.

— Господарска реальність на продаж у Вертелцї, 9 кільом. дороги від Залозець, стация зелїзнича Зборів, реальність складаюча ся з дому мешкального о 7 відділах, стодоли, 2 шоп, стайнї, хлїва, курника на дріб, дальше городця яринного, садку, 14 до 15 моргів орного ґрунту, 3 моргів сїножати — може бути продана зараз. Ґрунт положений в 4 парцелях 200 до 800 метрів від дому мешкального віддалених. Вертелка лежить в хорошій околици лїсистий, опал дешевий, бо 4—5 зр. за саг. — Близших відомостий удїлить листовно п. Шлемкевич в Підгайчиках почта Коломия.

О. Б. в Скв.: 1) Що-до хороби званої падавкою або падавицею (грецким словом епілепсия, або т. зв. хороба сьв. Валентия) то можемо Вам розповісти лиш то, що показали найновійші, ще не докінчені розслїди в сїм напрямі. Падавка єсть то недуга нервова, котрої місцем суть якісь части мозку. Ще до недавна був такий погляд, що причиною тої недуги стаєсь наглий брак крови в мозку, від чого настають корчі в кровоносних жилах, що доносять кров до мозку, а ті корчі обявляють ся яко хороба звана падавкою. Росийский лїкар Країньский робив такі досьвіди на кріликах: він брав кров з епілептиків тогди, коли они не мали нападу епілептичного або по нападї і запускав еї кріликам в ноги. То кріликам нїчого не вадило; они були зовсїм здорові. Коли же взяв кров з епілептика зараз перед самим нападом або підчас нападу і запустив еї кріликам в ноги, то насамперед кріликам відоймало ноги, а відтак они діставали корчів, подібного нападу, як і чоловік, що має падавку, та гинули. То навело дра Країньского на здогад, що в крови епілептика мусить бути на короткий час перед самим нападом або підчас самого нападу якась отруя, котру можна перенести і на кріликів; по епілептичнім нападї та отруя десь щезає і еї нема. Отруя та мусить бути очевидно не деинде лиш в крови, бо з кровію дає ся переносити. Коли же она раз єсть в крови чоловіка (саме перед нападом і підчас нападу) а раз (по нападї) еї нема, то очевидно ту отрую мусить само людске тїло звідкись само в собі еї витворювати, а відтак і само еї (в часї нападу) нищити. Дрови Країньскому нагадала ся при тім недуга звана ґіхтом (рід ревматизму або гостця в суставах), при котрім виділяють ся з мочи т. зв. мочевокислі соли і роблять ґузи в суставах. Дальші досьвіди показали єму, що в мочиві у епілептиків за каждий раз саме перед чамим нападом, або підчас него зменшає ся т. зв. мочева кислота. А чому зменшає ся, бо з мочива відділяє ся і входить в кров т. зв. карбаміново-кислий амоняк. Країньский каже отже що той карбаміново-кислий амоняк єсть отруєю, котра скоро вийде з мочи в кров і дійде з кровю аж до мозку, стаєсь причиною падавки або епілепсиї. Підчас нападу тїло само нищить в собі ту отрую і она щезає. Виходило би з того таке, що в тїлї самім творить ся отруя, котра стаєсь причиною епілепсиї, але й само тїло очищуєсь з тої отруї як-раз через сам напад. Як то діє ся і чи дійстно так діє ся — того ще доси не знати. Але як би так так дійстно було, то з одної сторони річ ясна, що від падавки можна би аж тогди вилїчити, як би знайшов ся спосіб, котрим би можна недопустити, щоби та отруя витворювала ся, а з другої знов так само легко понятно, що скоро та отруя стане раз витворювати ся, то буде витворювати ся чим раз частїйше і викликувати що раз частїйші напади, аж остаточно ослаблене тїло не буде вже могло само очищувати ся і мусить смерть наступити, хоч очевидно стан недуги може тягнути ся кілька і кільканайцять лїт. — З того всего виходить, що на падавку доси нема нїякого лїку, бо і еї причин ще не знати, отже анї нїякий лїкар анї нїякий лїк не може дати ради, а всї так захвалювані на падавку лїки — лиш чисте обманьство. Того рода недужим можна лиш робити пільгу, а лїкар уживає в тій цїли таких лїків як: бром, атропіна і т. п. Недужий повинен старати ся жити дуже ґіґієнічно: купати ся часто в теплій водї, змивати ся на цїлім тїлї студеною водою, добре живити ся найбільше молоком, але не їсти нїяких товстих і дуже корінних страв, не пити горівки і т. д. В часї нападу треба лиш на то зважати, щоби недужий не покалїчив ся; треба попустити на нїм всю одїж, обтерти піну і вложити між зуби щось не дуже твердого, щоби він не роскусив собі язика. Але держати его зі всеї сили, щоби він ані трошки не кидав ся, зливати водою, розважувати затиснений кулак і відгинати великий палець не потреба, бо то все нїчого не поможе. — 2) Обіцяну повість вишлемо Вам за тиждень, а коли еї дістанете, то прочитайте, що там буде написано на першій картцї, і так робіть. — **Читателеви з під Бродів Б.:** 1) На певно можемо Вам вислати лиш повість „Послїдний з Моґіканів" бо маємо ще один примірник, а може удасть ся нам ще зложити і „Дїти капітана Ґранта"; однакож будемо могли вислати не скорше аж під конець серпня. Пригадайте ся тогди ще раз картою кореспонденцийною. Порто самі оплатимо, але Ви мусите додержати услівя і пустити обі ті книжки по перечитаню дальше в сьвіт, бо они і так вже тогди не будуть мати для Вас вартости. — 2) Висилає. Коли схочете зачекати, то і ми можемо Вам вислати разом з повістями. — 3) Коли кому ніс розросте ся, то годі вже зробити его меншим, бо нїхто его анї не згиблює анї не обрашплює. — 4) Що-до четвертого питаня, то Ви здогадливі і зручно придумали відповідь, отже „нї", бо всїх увільнено. — 5) Адреси згаданого учителя не знаємо, а сьвідоцтво шкільне можете дістати, скоро того зажадаєте, від теперішного учителя. — **Неонїля Я. в С.:** Листовий папір з портретом Шевченка яко вінєткою враз з кувертами можете дістати у фірми „Михайло Спожарский і Син", Львів (камениця „Просьвіти"): касетка з 25 штуками паперу і і куверт по 40 кр.; красший папір і більший формат 50 штук 1 зр. 20 кр.; найкрасший папір, 50 штук 1 зр. 50 кр. На порто треба долучити десять крайцарів. При сїй нагодї бере нас велика охота ще щось Вам сказати, але думаємо, що Ви здогадливі і тому мовчимо. Здогадуєтесь? — **Василь К. в К.:** Обіцяну повість вишлемо Вам за тиждень. Пораду знайдете в книжцї, там собі прочитаєте. Гадаємо, що не знайдесь так злий чоловік, котрий би схотів відобрати свому братови можність до просьвіти і науки.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

По нїм добре би було омлет [3]) з румом — кажу зараз дати для нас обох. Згода, пане Капустянна Головко?

— Що? Ще омлет з румом?

— Кажу Вам, то присмак як рідко.

— Але бо румом упємо ся.

— То напємо ся на него Бордо і отверезїємо.

— Менї здає ся, що я вже не голоден.

— Омлет додасть Вам апетиту.

— То хиба другий снїданок стане менї за вечеру. — Отже два омлети.

— Чуєте, кельнер, а дивіть ся, щоби досить було руму. На Ваше многоцїнне здоровлє, пане Капустянна Головко.

— Та й на Ваше таке саме, пане — як Вас звати — ну, як же Вам на імя.

— Ернест.

— Пане — мій любий Ернесте.

Капустянна Головка вже собі трохи підпив, і не конче перебирає в словах, хоч его новий приятель раз по раз доказує, що від Бордо не можна упити ся.

Оба беруть ся до паштету а Капустянна Головка розповідає дальше.

— Красна Елеонора звернула свою увагу на мене, бо я зачув, як она сказала: Онтой пан не має щастя! — Відтак пішла она з своїм товариством стріляти з лука до мети. Треба було поцїлити стрілою в саму чорну серединку, а тогди вистрілив пістолет. Кількох молодих людий пробовало щастя, але не могли поцїлити в чорне.

— Ей — гадаю собі — нехай ще й тут мене побачить та не скаже, вже що я не маю щастя, бо поцїлю добре і пістолет вистрілить. Беру лук, цїляю, цїляю навіть дуже довго і стріляю. — Господь знає як то стало ся, але стріла замість поцїлити в кружок, поцїлила якогось селянина в сам язик, котрий так приглядав ся забаві, що аж рот був роззявив. — Треба аж було кликати коновала, щоби виймив єму стрілу, а то коштувало гроші. Селянин кричав як осел, та всїм людем показував язик — я в души був рад з того, що не вибив єму ока, бо він би був ослїп і треба би було ще більше заплатити. — Але мимо того все я осягнув свою цїль, бо та красавичка звернула свою увагу на мене і вже мене знала.

— Я Вам вірю, Ви їй дуже впали в око.

— Вечером хотів я еї взяти в танець, але она не хотїла, бо вже другий еї попросив, і додала: Впрочім бою ся танцювати з Вами, бо Ви нинї не маєте щастя і певно в танци стало би ся якесь нещастє.

— Моя панно — відповів я — мене би то було дуже тїшило — потанцювати з Вами, — але коли годї, то буду бодай проти Вас танцювати.

Я взяв якусь селяньску дївчину і станув проти Елеонори та гуляв з цїлої души, а хоч і станув деколи моїй дївчинї на ногу, то їй то нїчого не вадило, бо она була собі здоровенна, а впрочім так само і менї робила. Все було добре. — Але ось мав я в двійку виступити наперед, обкрутити ся і вернути назад на своє місце. Я, видко, не добре вимірив оком, як далеко пара від пари, бо як закрутив ся, так і замотав ся в сукню красної Елеонори та й перевернув ся і потягнув еї за собою. — Она стовкла собі локоть, а я вибив собі два зуби. — От видите, пане Альфред.

— Ернест.

— Правда, правда. — От видите мій любий пане Едвард, як то я познакомив ся з тою, що мала стати моєю жінкою.

— То вже правда, що то оригінальний спосіб робити з кимсь знакомство.

— Тота панна мала батька, котрого моя родина дуже добре знала. — Коли я єму представив ся, приняли мене.

— Хто, панна?

— Нї, батько. Він знав, що я маю шість тисячів франків ренти, що жию в упорядкованих відносинах, — що я господарний і що хочу женити ся.

— Бибачте на хвильку! — Не маємо вже вина, а менї від слуханя хоче ся пити.

(Дальше буде).

[3]) Омлет (з францускогo: omelette) рід грубого налистника з яйцями, звиваного і начиняного конфітурами.

За редакцию відповідає: Адам Кравецький

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.